

MINDSZENTI LAP

Megjelen
minden vasárnap.

TARSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS IRODALMI HETILAP.

Kéziratok
nem adatnak vissza

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre . . . 6 korona | Negyed évre . . . 1 K 50 f
Fél évre 3 korona | Egyes példány ára 10 fillér.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
OLOSZKAI HORVÁTH ANTAL

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt árszabás szerint közöl.
Nyilttér garmond soronként 60 fillér.

Mindszent, 1913. január 19.

3. szám.

Tizenötödik évfolyam.

A gazdák tele.

Eddig úgy jellemezték a magyar gazda karakterét, mint aki nyaranta hajnaltól éjjelig dolgozik keservesen, s ugyancsak teljesítésre talál bennük az íge: hogy kenyeredet verejtékednek árnyékában egyed. Aztán a beköszöntő tél fordít egyet a dolgon és hosszú pipálgatással agyonvert napok sorozata következik. Mondogatták is váltig, hogy hiszen dolgozhatnak is nyáron: eleget pihent télen. de úgy látszik hogy a változó idők sorában el kell avulnia egy-egy mondanak.

Ma már egyaránt fontos a mezőgazdának nyara és tele és tétlenség-ről egy időszakban sem eshetik szó. E mellett bizonyít az a sok gazdasági este, melyet az országban levő gazdasági egyesületek és körök rendeznek. Az egyes megyebeli gazdasági egyesületek népszerű gazdasági előadókat küldenek ki a községekbe, akik a népházban, községházban, gazdakörben, iskolában népszerű előadásokat tartanak a gazdák mezőgazdasági szakismereteinek bővítésére.

A gazdasági egyesületek, gazdakörök, vármegyei mezőgazdasági bizottságok, mivélési egyesületek földmivessiskolák, gazdasági ismétlő isko-

lák, gazdasági szaktanárok mostanában állították össze, hogy hol melyik községben lesznek gazdasági kérdésekről tanítások?

Ezeknek a gazdasági tanításoknak célja a gazdálkodási ismeretek terjesztése, a földmivészeket érdeklő törvények, intézmények, értesítési módok megismertetése.

Hogy ez a szép kérdés milyen fényesen bevált, azt minden szobeszednél jobban igazolja az, hogy az 1908—1909. év telén összesen 95 vármegyében 1338 községben tartott 4025 ilyen előadásokon 272.499 hallgató vett részt. Az 1909—1910. év telén pedig az érdeklődők száma jóval meghaladta az előző évek előadásain résztvevők számát.

Ezekhez a gazdasági esetekhez járult még az, hogy ma már a nép maga is elolvassa a mezőgazdasági szakirodalom népszerű munkáit. — Csaknem 4000 könyvtár áll az országban a nép művelésére, évről évre millió és millió kiadvány kerül a nép kezébe az őt érdeklő gazdaságvitel helyes módjairól és a tanító irányoknak javító hatása erősen érezhető.

Csak el kell nézni, hogy a vasutakon mennyi vetőgépet és más effajta eszközt szállítanak kigazdák címére. Nagy dolog már az is, hogy a gazda jószágai után nyert trágyáját

a saját földjére szórja ki, de még nagyobb dolog, hogy ma már műtrágyát is használ, mert hisz mindez a mennyiségileg minőségileg magasabb produktivitást szolgálja.

Am a legszebb termés bizonyára az, amely a közgondolkozásban érlelődött meg: hogy tanulni inkább dicsőség, mint szégyen.

A tél előadásainak programját most állapítják meg. Kívánatos, hogy mindazon községek, melyek ilyen előadásokat szeretnének, irjanak fel a megyebeli gazdasági egyletnek, amely ingyen küldi a maga előadóit. Szinte hamarjában be sem lehet azt az óriási hasznot látni, ami az ilyen téli beszélgetésekből a községek lakosaira háramlik. Megbeszélhetik az értékesítés jobb módját, jobb vetőmag, jobb tenyésztés szerzését.

Ahol mindez megtörténik, ott nem vész kárba a tél, mert a téli tanulás az előrehaladást, a népvagyonosodást idézi elő, ami pedig országos érdek.

Széchenyi „Hitel“ c. művében, mint a jövő ideálját állítja fel az ily értelmű népművelést és örömmel látjuk, hogy ami az ő korában még keresztülvihetetlen volt, ma oly hatalmas mértékben fejlődött ki, hogy a csaknem 10.000 gazdasági estnek

TÁRCA

Cseresznyevirág.

Japánnak nem a krizantémum a nemzeti virága, hanem a „Jamazakurabana“, a vad-cseresznye virága. Ennek a tündéri ágaival van telve Nippon, ennek az édes illata kíséri minden lépésedet: ez a japán lélek rajongott szimbóluma. Róla énekelte a nagy poéta, Motoori:

„Hogy milyen szívében
Jamato magzatja?
Vadcseresznye virág,
Mely édes illatát
Kelő napnak adja!“

Mikor a hegyek fenyőit még hó borítja és a halászbárkák még csöndesen aluszszák téli álmukat a fagyos lehelletű Oceánnak partján, mint a közelgő tavasz előre küldött hírnöke veti föl illatos fejecskejét az alvó természet fehér takarója alól a vad-cseresznye virága. . . És mire megjön a tavasz és langyos fuvalma milliónyi bimbót zsendít életre, lehull és törékeny szirma holtan bukik alá a szellők szárnyára.

Akarod hallani a cseresznye virág legendáját? . . . Mikor még a Togukawák törzse uralkodott, a daimiók kastélyai között a leghíresebb és legszebb Takamorié, a fiatal nemesé volt.

Gyönyörű erdő övezte körül palotáját, termeiben mesés kincsek halmaza állott, amelyeket diadalmos ütközetekben szerzett. Kincseinél szebb és ragyogóbb csak a felesége volt, Tamajone, a legszebb asszonya Japánnak. Takamori rajongott érte de szíve mélyéből szeretni nem tudta. Az öldöklő csatákhoz szokott lelkében összetörték a gyöngédség, az odaadás finom üvegharangjai, melyeknek csengése nélkül busan, fázósan huzza össze magát minden asszonyi lélek. . .

Tamajone lelke is összecukodott, de igazi japán asszony módjára soha sem mutatta férje előtt. Mosolygott, szerény volt és alázatos — csak mikor egyedül maradt szobájában és belenézett ezüst sárkányokkal körülfont tükrébe — akkor vonta szomorú ráncokba a száját és meglefényű szeme tele lett könnyel. . .

Ezalatt pedig Takamorinak szíve egyre jobban kezdett unatkozni. A fegyvercsörgést már hónapok óta csend és béke váltotta föl, lelkét nem ringatták izgalmakba véres események. Kerülni kezdte otthonat, amelynek csöndje fájt neki, mind többet tartózkodott barátai és tivornyák körében, éjszakákon át nem ment haza és családi tűzhelyét egyre jobban rágta valami láthatatlan, félelmetes szu. . .

Tamajone éjszakákon át várta őt, addig el nem aludt, míg haza nem jött — és napról-napra nagyobb lett a romhalmaz boldogsága temetőjében. . .

Jukimi volt — a hó ünnepe, amikor mindenki szívének legkedvesebbikével megy ki a természet pompázó birodalmába, hogy megfüröszsze lelkét az első leesett hó fehéren ragyogó szépségeiben. Tamajone lelkében valami édes reménység kelt életre.

— Ma este, hiába dobbsz oly aggódva, szívem, ma este rácsafolunk a csüggedésre! Takamori ma este velem jön a Jukimire, velem, hogy meglásd, te rossz, kételkedő szív: mégis engem szeret legjobban e világon!

Finom kis kezével tapsolni kezdett. Öreg szolgálója földig hajolva jelent meg a küszöbön:

— Rosuku, a legszebb kimonómat és rá a tengerzöld obit! Ma szép akarok lenni, hogy mikor eljön értem Takamori, szerelmesen nézzen rám és büszkén vigyen magával a Jukimire!

Fölvette legszebb kimonóját, a tengerzöld obit, hollóhaját dus fonatokba fonta és mire leszállt az alkony — ott állott kastélyának a gyönyörűsége erdőbe néző ablakánál és várta szerelmes szívvel, lágyan reszkető reménységgel hazatérő urát. . .

Az est ezalatt egyre sötétebb árnyakkal népesítette be a földet és eget — talán, hogy minél jobban csillogjon szépsége a fölkelő Hold kisasszonynak. Valóban gyönyörűsége igézet volt, amint ébredő pillantásával végig simogatta a földet borító nagy, fehér selyem takarót, majd

rendezői szerint, általános volt az a kívánság mindenütt, hogy az előadások számát még szaporítsák.

Örömmel nézünk a gazdák telének elébe, amikor annak programjában tanulást továbbképzést és ismeretek szerzését látjuk.

Soha jobbra és hasznosabbra nem fordíthatja a gazda idejét, minél több gazdasági könyvet olvas és amit körülményei szerint belőle megvalósíthat, azt kis gazdaságában alkalmazza.

Örömmel látjuk az iskolapadban a tisztos, deres fejű gazdákat is, mert az ismeretszerzés, a gazdasági előbbrejutás nagy célja vezeti őket.

Levél Mucsáról.

Irtá: Egy mélabús mucsai „zsarnok“.

Vége! Vége a falusi erkölcsöknek! Az ákác-lombos faluk zsalugáteros kuriáiban nincsenek ma már keresztelők, névnapok és dísznótorok. Ezeket a valóságos lakodalomszámba menő speciális falusi céciókat a paraszti szórakozások közé fokozták le a régi jó falusi nagyszonyok nyalka unokái.

Manapság zsúroznak Mucsán, de aki azt hiszi, hogy a mucsai zsúrok amolyan közönséges megszokott, szürke városi zsúrfélék, az téved, mert a mucsai hölgykoszoru — éppen úgy, mint a párisi divat terén — magához ragadta a vezetést, az irányítást a modern társasösszejövetelek rendezése terén és hithű feminista elveihez méltán, nem tűr meg multságain otromba, unalmas, bagószagu zsarnokot — nadrágba, mellénybe és kabátba bujtatott férfit — csupán és kizárólag asszonyzsúrokat rendez, sőt a háziasszony zsarnokát is korcsmába való száműzésre itéli.

Ha azután véletlenül olyan multság is kerül-közik Mucsán, ahol mondjuk hogy pl. a jótékony-ság angyala egy fedél alá kényszeríti a hölgyeket férjeikkel, teszem azt: egy halpapríkással és zenével egybekötött liga-bál alkal-mával, akkor se tudják eltagadni a férfiak iránt érzett antipátiákat, mert egy „csokorba“ tömörülve, külön asztalnál terítettnek maguknak a mucsai hölgyek és kinézik a helyi szokásokkal ismeretlen himnemű odatolakodót.

Node maradjunk csak a zsuroknál, habár nem is vagyunk hivatalosak rájuk.

Ipszilantyné zsúrja nyitja meg a zsúrok sorozatát. Szétmennek a névkártyás meghívók:

mind magasabbra szökve az ég peremétől, sugár lábaival tündöklő táncot lejtett rajta.

Tamajone is elbűvölten nézte Jukimi éjszakaijának tündéri csodáit és szívének mind hevesebb dobbanásával várta a férjét.

Egyszerre két selymes szempillája, mint megbésett madárka szárnya csukódott össze. Az erdő szegélyén, a fehér hó ezüstös selymén két sötét árnyék fonódott össze: egy széles obis kimonó és Takamori.

Tamajone szívében mintha éles kést forgattak volna meg. A két árny fojtogató démonként ült a lelkére, arca, fehérebbre vált, mint a hó, melyből az árnyék kinőtt — és szeméből kibugygyant egy végképen összetört lélek forró könnyuhatagja.

Másnap nagy volt az izgalom Takamori házában. A ház urnójét sehol nem találták. Takamori ezer szolgálival indult keresésére. Hasztalan. Nagy hóivatar is támadt, mely még jobban megnehezítette munkájukat. Takamori kétségbe esett. Átkozta magát, a könnyelműségét, részvétlenségét. Mindhiába. Tamajonének nyoma veszett.

Elmult egy hét. Takamori fehér ruhát öltött és gyászolni kezdte hitvesét. Nem járt sehova, a palotájába zárkózott bánatával s legfeljebb az erdőjének utjain látták bolyongani.

Ez volt a kedves sétálóhelye. Egy napsugaras,

Édesem! Délután 5 órára szívesen látlak egy csésze kávéra. Csókol Pipid.

Lázban a falu. Nagy az izgalom minden meghívott hölgy házában. A kivételes állapot első áldozata Julcsa, a szobalánygyáv avanszált mosogatóhölgy, aki azt se tudja: miért kapja oly sűrűn azt a csattanós házfenyítéket, amit ők köznyelven pofonnak tisztelnek. Ugy kell neki! Mit lábatlankodik mindig.

Az ebéd elkészik, de ez még nem olyan nagy hiba amellet, hogy megehetetlen. Vagy sós, vagy kozmás. Persze hogy bús képet vág hozzá a zsarnok. Az asszonyka méltatlankodik: még neki áll feljebb (már t. i. a férjnek). Ugy? Hát nem lehet megenni? Hát azért is panaszkodsz, ha egy kicsit sós lett a leves? Mit szóljak én? Nincs egy tisztességes rongyom, amiben elmenjek az Ipszilantyné zsúrára!

— Édesem — felel a zsarnok — hogy mondhatsz ilyet? Hiszen kilenc ruhát csináltattál az idén.

— Kilenc ruhát? Hát azok is ruhák? Nézd meg a lódoktorné ruháját. Az — ruha. Az enyém az mind — rongy. Vagy tán neked tetszik, ha kinevetik a feleségedet? . . . Persze a Karsayné Párisban csináltathatja a ruháit, mert annak csak öt gyereke van, az ura pedig csak egy kishivatalnok, de te előkelő ember, csak két gyermek apja vagy, te nem engedhetsz meg ilyen lukszust a feleségednek, aki elvégre is nem cseléded!

A szegény zsarnok mit tehet ilyenkor? Menekül a meleg, a puha családi fészekből.

Nézzünk be egy kicsit az Ipszilantyné konyhájára is.

Szörnyű nagy forgalom . . . Sütnek, főznek, lázas munka folyik ottan. Malac pirul a sütőben, vaskos pulykacombok kacérkodnak hatalmas tepsik ölén, odabent pedig gyönyörűen terített virágos asztalok fölött büszke torták tornyosulnak.

A háziasszony boldog önérettel szemléli a szakácsművészet hatalmas produktumait és jól-eső örömmel konstatálja, hogy kedves vendégei meg fognak pukkadni, a kövér Grósznét pedig megüti a guta.

Siet öltözködni, közel az öt óra. Csak egy 250 koronás egyszerű bársony háziruhát és közönséges briliáns ékszereket vesz és tesz fel. Semmi hencség! — ez a jelszava — nem akarja, hogy parvenünek tartsa valaki, hiszen így is tudja, hogy a következő zsúrig mást se tesznek majd kedves vendégei, minthogy őt szapulják. Sebj! Állók elébe — szól diadalmas pillantást vetve a tükörbe és siet a vendégek fogadására, akik nagy prémparádében, hatalmas plörösös kalapokban meg is érkeztek már sorban. Csupa hercegnő — kicsinyben.

— Szervusztok, drágám! Hozott Isten beneteket. Kabátoljatok le! Panni! Hol vagy ilyenkor? Segíts a nagyságos asszonyoknak. Így, ni! Foglaljatok helyet, tubicáim. Elkéstem egy kicsit az uzsonnával, ami nem is úgy si-

téli délelőtt is idehozta a szive. Fejét szomoruan lecsüggesztve ment előre — egyszerre csak a fehér havon rózsaszínű szirmok mosolyognak felé... Csodálkozva nézi őket és amint körültekint, látja, az egész erdő tele van ezzel a rózsaszínű, mosolygó, bűbajos virággal... Honnan támadt télvíz idején ez a virágos csoda?

Tavaszzal mikor olvadni kezdett a hó, az erdő mélyében, egy tölgyfa tövébeu megtalálták Tamajonét.

Legszebb kimonója volt rajta, tengerzöld obijával. Mintha aludt volna. Kicsiny szája szelíden mosolygott, mégtört szemében egyetlen könnyesepp csillogott.... A többtől fakadt az erdőben a sok kis rózsaszín csoda, a vadceszresnyevirág — mintha holtában is arra vigyázt volna japán lelke hogy más alakban se lássa őt az ura sirva csak mosolyogva...

Épületfa- és deszka-eladás!

Miután az állomás mellett levő fatelepeinet gőzmalom és gőzfűrészgár építésére átadtam, ennél fogva raktáromon levő összes faanyagjaimat jutányos árbán elárusítom.

Teljes tisztelettel

Bozó Gábor, fakereskedő.

került, mint ahogy szerettem volna, de tudjátok, ezek a cselédek!

— Tudjuk, tudjuk! Hogy ne tudnók! — felel a sok vendég karban — és ettől fogva nem érteni a szót, mert egyszerre huszan is beszélnek. Mindenki a maga cselédügyeiről.

Hozzák a párolgó haboskávét és elcsittul a bábeli hangzavar, mint a seregélyek lármája, mikor vérese mutatkozik a láthatáron. Evés közben jön meg az étvágy, azt szokták mondani, de igaz is, mert egymásután hozzák a malacot, a pulykát, a fánkot, a befőttet, a Kugler-féle és egyéb süteményeket, amik mind tüneményes gyorsasággal tűnedeznek el és a torta-várak is úgy festenek már, mint Kirk-Kilissze a bolgár ostrom után, mivelhogy a mucsai hölgyeknek kitérő étvágyuk van.

— Parancsoljatok, tubicáim — kínálgatja vendégeit a háziasszony, de a kis Petáknén kifogott már a sok jó és ha nem is mondja, boszankodik, hogy annyira befűzte magát.

A kövér Swemmerné pedig azon panaszkodik, hogy nincs étvágya. Össze is villannak a huncut asszonyszemek. Hogyisne! Mikor a szegény rossz étvágyu panaszos így is többet eszik, mint három mosónő.

Étkezés közben van elég idő, hogy egymás ruháit jól megszemléljék a hölgyek.

Vége a traktánnak. Megindul a társalgás. Mivel a jelenlevőkről nem illik beszélni, előveszik sorra a távollevőket. Egy csepp nem sok, de annyi keresztvizet se hagynak meg rajtuk. Figyeljünk csak oda.

— Nini, most veszem észre, hogy a Lili nincs itt — mondja egy lorgnettes hölgy. — Nem tudom, mi baja lehet szegénynek.

— Lilinek migrénje van. Kimentette magát — felel a háziasszony.

— Igen, migrénje van — szól közbe egy harmadik. El is ájult, mikor a varrónője sajnálatlalt arról értesítette, hogy nem bírta elkészíteni az új ruháját.

— Annyi bizonyos, hogy az új fogai készen vannak már — rossz nyelvűsködik egy negyedik, hangos derűtséget kelteve.

— Akármit beszéltek is — védi a háziasszony — de azt meg kell hagyni, hogy olyan szép haja senkinek sincs Mucsán, mint Lilinek.

— Szép, ha az övé! — epéskedik egy ötödik.

— Hogyne volna az övé — tromfolja le a háziasszony — mikor kifizette az árát.

És így tovább. Az irodalomról is folyik most egy kis nyívós társalgás, mivel egy csacsogó asszonyka azzal mulattatja a társaságot, hogy milyen levelet irt az ő Katijuk a szeretőjének, aki lent katonáskodik Trebinjében.

Következik a művészet. Hogy a Brandsteterné milyen szépen festi magát. Azonban mi se természetesebb, minthogy a társalgás során a toálett-kérdéseknek jut ki az oroszlán-rész, de azért marad elég idő a férjek kimángorlására is, míg nyolcat üt az óra és vége a zsurnak.

Otthon aztán van mit hallgatni a férjeknek: hogy a kávé cikóriás, a malac nyers, a pulyka meg égett volt és hogy a háziasszony úgy nézett ki, mint egy vedlett pávakakas. De majd megmutatom én nekik, milyennek kell lenni egy igazi zsurnak.

Eddig a mucsai levél. Én csak azt jegyzem meg, hogy de jó nekünk, mert mi nem lakunk Mucsán. Hála Istennek, mi még nem jutottunk el odáig. A mi asszonyaink szerető egyetértésben élnek egymás és férjeik közt. Minálunk egy erős nagy tábor képez az intelligens osztály, vagyoni és nemi különbség, politikai pártállás, köz- és magánérdek nem képesek itt léket ütni az egyetértés szent Noé bárkáján és mi csak mosolyogni tudunk a mucsai, nevétségesen bizarr társadalmi állapotok felett.

Dörgenos.

— **Az új mértékhitelítési díjak.** A kereskedelemügyi miniszter átdolgoztatta a mértékhitelítési eljárás és az ennek fejében fizetendő díjakról szóló rendeletet, amely a mértékhitelítésnél érdekelt közönségnek sok jogos panaszát van hivatva orvosolni és megszüntetni. Így többek között megszüntették az általános-szerű hitelítési díjakat, amelyek túlmagasak voltak s különösen igazságtalanul sújtották azokat, akik kevésféle mértéket használnak.

Ujdonságok.

— **Az előjáróság és a községi tisztviselők fizetésének fölemelése.** Az e hó 16-án tartott képviselőtestületi közgyűlés 25 szóval 8 ellenében elhatározta, hogy a bíró fizetését fölemeli 500 koronáról 600 koronára, az esküdtíróét 400-ról 500-ra, az első esküdtét 350-ról 400-ra, a második, harmadik, negyedik esküdtét 250-ről 300 koronára. E határozatával tartozott a képviselőtestület önmagának és a közügyeknek. Belátta t. i. azt, hogy ma az esküdti és bírói tisztségek is megszűntek tiszteletbeli állások lenni. Hogyha a tisztviselőktől ernyedetlen szolgálatot kívánunk, ezt némiképpen meg is kell fizetnünk. Belátta, hogy a legrosszabb gazdálkodás az, ha a tisztviselőket rosszul fizetjük. Ezen határozat fel lesz terjesztve a törvényhatósághoz azzal, hogy a heterjesztett szabályrendelet illető pontjait ezen határozat értelmében helyesbitse és hagyja jóvá. Hisszük, hogy jóvá is hagyja, mert csakugyan osztanunk kell az egyik felszólaló képviselőnek azt az érvét, hogy napszámost sem kapna a község, aki naponként egy koronáért feljárna a községhezához délelőtti, délután. Föl se járna, nemhogy még dolgozna is. Eddig pedig az esküdték fizetése 200 korona volt, tehát egy korona sem jutott egy hétköznapra. Ilyen fizetésre már aztán elvárhatja a község, hogy alkalmas polgárok pályázzanak.

— **Vadászat.** Berchtold gróf árpádalmi birtokán minden esztendőben nagy vadászat szokott lenni. A vadászatokon részt vesz Csongrád és Békésmegye számos előkelősége. Az idén — a külügyminiszter nagymérvű elfoglaltsága miatt — a házigazda tisztet fia tölti be. Szentéről a vadászatot. Cicatricis Lajos dr., főispán és Nagy Sándor dr., alispán vesznek részt.

— **Kétezerhatszáz koronával több a jövedelem.** A fogyasztási adókat kezelő bizottság e hó 13-án tartott ülésében örvendetesen tapasztalta azon intézkedés helyességét, hogy az italmérok egyénenként, a fogyasztás tényleges mérvének megfelelőleg adóznak. Mert ezen módszernek az elmúlt évben igen kedvező eredménye lett, amennyiben a községnek bevétele ez uton a tavalyihoz képest 2600 koronával szaporodott. Miután ez a kitartó és lelkiismeretes ellenőrzésnek köszönhető, elhatározta a bizottság, hogy a közgyűlés elé javaslatot terjeszt, mely szerint Dascal Péter ellenőrnek a lefolyt évre 200 korona jutalom szavazzassék meg.

— **Községi közgyűlés.** Mindszent község képviselőtestülete e hó 16-án tartotta január havi rendes közgyűlését. A havi gyűlések szabályrendelet szerint a hónapok első csütörtökére lennének összehívandók. Ezúttal azért kellett még 9-ről is elhalasztani, mivel a közbejött feltekezés folytán a virilisek megállapított névsora a törvényhatóságtól megkésve érkezett vissza az előjárósághoz. Első tárgy volt az előjáróság szabályrendeletileg megállapított fizetésének a többi tisztviselőkével arányos emelkedésére vonatkozó indítvány, melyről lapunk más helyén emlékezünk meg. Utána a bíró évi jelentésének felolvasása következett. Hű képét adta ez az 1912. évnek. Csak azt hallottuk kedvetlenül, hogy a mindszent-hódmezővásárhelyi ut mindszent-szegfűcsárdai részének kiközvezését még ebben az évben sem várhatjuk. El is határozta a képviselőtestület, hogy főir a vármegyéhez és kéri eme utszakasz kiépítésének siettetését. Mert bizony az olyan csapadékos évben is, mint amilyen az 1912-diki volt, rengeteg kárára volt ez a rossz ut úgy a községnek, mint különösen a kereskedelemnek. A többi tárgy aránylag gyorsan lett tárgyalva. — Az 1912. évi számadás megvizsgálására bizottság küldetett ki. A legelő javítási munkálatokhoz az állam megígérte anyagi támogatását. A község pénzkészleteit az 1913. évben a Mindszenti Takarékpénztárnál helyezi el. Helyesnek tartjuk egyes képviselők abbéli

érvelését, hogy akkor jár el helyesen a képviselőtestület, ha betéteivel azt a pénzügyet támogatja, amely nemcsak elég garanciát nyújt, hanem mint második legnagyobb adófizetője a községnek, a község terheinek viseléséhez nagy mértékben hozzájárul. Széles István óras azt kérte, hogy kötelezettsége őt évről három évre redukálnák és minden évre egyformán kapja ki járandóságát, de a közgyűlés megmaradt előbbi határozata mellett. A községi alkalmazottak az elmúlt évre drágasági pótlékot kértek. A képviselőtestület oly formában adja azt meg, hogy folyósítja részükre már 1912. év október elsejétől kezdődőleg a módosított szabályrendeletben megállapított felemelt fizetésüket, amivel elejét is akarja venni a már unalmassá vált drágasági pótlékok kérelmezésének. Gál Gáspár esküdt a mázsa kezeléseért 1913. évre 30 korona jíztelet-díjat kapott. Fülöp Lajos és társai az ujosztási kut vizét kérik, a Helfy-utca végére kivezetni, kiindulva a második ártézi vízvezeteki érdekeltég csöveiből. A képviselőtestület utasította az előjáróságot, hogy lépjen érintkezésbe ez ügyben a kérelmezőkkel, mint a második vízvezeték érdekeltéggel s barátságos egyezség útján állapodjanak meg abban, hogy a vízvezeteki érdekeltég csöveihez hagyja kapcsolni a kérelmezett csövezeteket s a kívánt helyen létesítendő közfolyó stb. költségeinek felét kérelmezők viselik, felét pedig a község magára vállalja. Ezzel aztán megoldást nyert az alvégieknek is régen táplált óhaja.

— **Népies előadások.** A hitelszövetkezet helyiségében ma délután öt órakor két felolvasás lesz. Az egyik felolvasást Dinics Károly járási számvevő, a mi jeles tollu Dörgencsünk tartja a kubikosok szociális helyzetéről és a kubikmunka degeneráló voltáról. — A másikat Vidonyi Jenő, a vármegyében igen ismert és emlegetett áll. el. népiskolai igazgató-tanító, a munkások rokkant nyugdíjintézetéről. Munkásaink saját érdeküknek tesznek jó szolgálatot, ha ezen érdekesnek ígérkező két felolvasásra minél nagyobb számban megjelennek.

— **Az idei fősorozások** Mindszenten április hó 7., 8. és 9. napjain lesznek megtartva.

— **Tetten ért orrvadászok.** Ilyen címen lapunk folyó évi első számában megírtuk, hogy az usztatói majornál Szilády Géza uradalmi intéző orrvadászaton érte a szegvári kéményseprő-vállalkozót. Ezen közleményünk módosításra szorult, amennyiben — mint utólag értesültünk — nem a szegvári kéményseprőt érték tetten, hanem a mágocsit. Hogy sem célzatosan, annál kevésbbé rosszindulatulag, hanem tisztán tévedésből került a szegvári kéményseprő neve forgalomba, azt mindenki tudhatta. Mindennek dacára, miután hibát követtünk el, kötelességünknek tartottuk tévedésünket a legnagyobb készséggel kireparálni.

— **A mindszenti Társaskör évi közgyűlése.** E hó 12-én tartotta évi közgyűlését az ujonan alakult Társaskör, a Goldner-féle vengéglő külön helyiségében. A közgyűlés iránti érdeklődés a tagok nagyszámu megjelenésében nyilvánult meg, ami a vezetőséget reményekre jogosíthatja a jövőt illetőleg. Azon meleg érdeklődés amely az ifju egyesület iránt társadalmi intelligens osztályában megnyilvánult, jogot ad nekünk arra, hogy irodalmi bünbe esve, közhelyett használjunk s az egyület hézagpótló intézménynek nevezzük. A közgyűlést megelőzőleg Konc Lajos vál. elnök vezetése mellett választmányi üles tartatott, melyen a tisztviselők jelentései s a közgyűlés elé kerülő tárgyak lettek megvitatta. Említést érdemel a választmányának az a határozata, miszerint a társadalmi élet föllendítése és a tagok szórakozása céljából havonként társas összejöveteleket rendez, minden hó első szombatján esté. Az összejövetelek rendezésére állandó vigalmi bizottságot nevezett ki.

Választmányi ülés után Vigh Gyula elnöklete alatt folyt le az évi közgyűlés, melynek főbb momentumai a következők voltak: Elnök ösmertette az átalakulás összes fázisait, melynek

végso eredményeként bemutatta a tagoknak a minisztérium által jóváhagyott új alapszabályokat. Mély sajnálattal emlékezett meg az elnök azon tényről, hogy Tary István járási főszolgabíró — egészségi állapotára való hivatkozással — a tagok sorából kilépett. Ecsetelte érdemeit, melyet a Polgári kör alakulása s később hosszú ideig, mint vál. elnöke annak vezetése körül, s így közvetlen a Társaskör érdekében is kifejtett. Az évi jelentésből megtudtuk a következőket:

Tagok száma maradt alakuláskor 31, azóta belépés 3, kilépés 1 esetben történt. Pénzvagyony: a múlt évi áthozat 159 K, levétel tagsági díjakból 299 K, összesen 458 K, Kiadás volt 151 K. — A választmány által javasolva, a régi Polgári Kör-i tagok tagsági háralékának törlését a közgyűlés elfogadta. Ezen összeg 222 K-nak felel meg. Ingóvagyony leltári értékéből leszámított 20 százalék, a könyvek értékéből 5 százalék. A vagyonleltár alakulása tehát: Készpénz és követelés: 418 K 49 f. Végöl Dr. Szabó Lipót korelnök vezetése alatt megejtetvén a választás, melynek eredménye a következő: Elnök: Vigh Gyula, vál. elnök: Konc Aajos, jegyző: Lipták Jenő, pénztáros: Vitos János, könyvtáros Tary János, ügyész: Dr. K. Nagy Sándor; vál tagok: Antal András, Büshler J. Gyula, Dinics Károly, Hajnal Jenő, Muszil Vilmos, Dr. Pity Sándor, Szilárdfy István, Dr. Hzóbl Lipót, Tamás Béla, Wéber József, Weisz Miklós és Wimmer Károly.

— **Jóska bácsi meghalt.** Szabó József, a községnek mintegy félszázadon át hűséges cselédje, aki hat év óta, mikor öregségére és rokkantságára való tekintettel átadta a dobolás mesterségét, nyugdíjat is kapott a községtől, pénteken jobblétre szenderült. Szegény Jóska bátyánk a jól megérdemelt nyugdíjat és pihenést nem tölthette örömben, mert néhány év előtt elvesztette szemefényét. Temetésén, mely tegnap ment végbe, megjelent a községi előjáróság is, valamint a teljes segédszemélyzet. Mély megilletődéssel, szomoruan kísérték ki Jóska bácsit, a község hűséges szolgáját az utolsó utra. Nyugodjék békébe!

— **Bál a tanyán.** Ha a tanyán bált rendeznek, annak mindég a törvényszéknél van vége. Ezt bizonyítja ama tárgyalás is mely kedden folyt le Szegeden. Tavaly márciusban Sövényházán volt bál s hogy, hogy nem föllükerekedtek a józanok és vérontás nélkül fejezte be a mulatságot a két farkasszemét néző tábor. De ebbe sehogy se tudtak belenyugodni az italtól elkábult legények és a mikor Huszka Lajos a báiból hazafelé ballagott, négyen megtámadták. A sögornője Kecskeméti Gáborné akarta megvédeni, mire az első legény a „nyelvelő” aszszonyt botjával fejbevágtá, a többi három a vértől borított, elalélt nőt összerugdosta. Közben persze Huszkaról sem feledkeztek meg. Kecskemétiét a szenvedett sérülések ép esztől fosztották meg. A büntető bíróság kedden délután a tetteseket: Szanka Lajost másfél évi, Kismárton István 1 évi és 2 hónapi börtönre, Kismárton Dezsőt és Kismárton Antalt pedig 6 hónapi fogházra ítélte.

— **Husmérgezés.** A Hódmezővásárhely mellett levő csomorkányi tanyáról ma délután egy hét tagból álló családot szállítottak haladokolva a hódmezővásárhelyi kórházba. Özvegy Rózsa Pálné és hat gyermeke mérgezésben betegedtek meg. A vizsgálat megállapította, hogy úgy betegedtek meg, hogy egy olyan sertés husából ettek, amely patkánymérget falt föl és attól elhullott. Az asszonynak és gyermekeinek állapota válságos.

— **Az Est az új évben is a régi marad.** Mert régi dolog az, hogy Az Est formában, hangjában, cikkeinek megírásában egészen új régi dolog az, hogy új vért, új bátorságot, új levegőt hozott a magyar hírlapírásba. Két és fél éve él csak, és mindenki úgy érzi, hogy régi barátja, mert régi megtántoríthatatlan a tisztessége, a becsülete. Régi az a törekvése, hogy a legjobb írókkal a legjobbat írassa és hogy minden új dolognál Az Est legyen a legelső. Régi erejével küzd ezentúl is új eszmékért

mindenütt ott lesz, ahonnan hírt akar hallani a világ. Politika, társadalom, színház, sport, az élet ezer megnyilatkozása mind a legkitünőbb riportokban él Az Est hasábjain. Magyar lap, melyet forrásul használ az egész világsajtó, mert Az Est munkatársai bejárják az egész világot és együttjelennek meg mindenütt az eseményekkel. Áldozatkészsége határtalan, elterjedése példátlan. Olvasóinknak ha lapunkra hivatkoznak, Az Est kiadóhivatala (Budapest, VII. Erzsébet körút 20.) szívesen küld mutatványszámot. Előfizetést elfogad bármely postahivatal. Előfizetési ár egész évre 18 korona.

— **Közveszélyes elmebeteg.** Gádoroson nagy veszedelmet hárított el két derék rendőr kedden éjjel szolgálatuk teljesítése közben. Mikor úgy éjfél tájban Magyar Illés háza előtt haladtak el, észre vették, hogy a könyvében tűz van. Betörték az ajtót és ott találták a magányosan lakó 65 éves gyenge elméjű embert, amint az erőre kapó tűzben gyönyörködött. A tüzet a szomszédok segítségével hamarosan elnyomták. A piromániás öreg embert egyelőre a rokonainál helyezték el.

— **Hátralékok.** Algyő, Dorosma, Pusztamérges, Felsőpusztaszer, Horgos, Kistelek, Ötömös, Sándorfalva, Sövényháza és Tápé községek tekintélyes vármegyei utadó és pótdadóval vannak hátralékban. A szegedi m. kir. adóhivatal a sommás községenkénti kimutatást további intézkedés végett megküldte az alispánnak.

— **A tanítók egyéves önkéntessége.** Az új véderőtörvény a tényleges szolgálatban levő tanítókat is felruházta az egyéves önkéntességi kedvezményrel. Azok, akik ezt a kedvezményt igénybe akarják venni, ezt a főszorozás alkalmával érvényesíthetik. A tanító önkéntesi szolgálatának éve alatt illetményeinek élvezetében marad s ezen év a további előléptetésnél beszámíttatik. Az iskolafenntartó köteles a helyettesítésről gondoskodni a helyettes javadalmazásához, azonban a szolgálatra bevonult tanító is hozzájárul, mely azonban 800 koronát nem haladhat meg. Saját kérelmükre póttartalékba helyezhetők azon tényleges szolgálatban levő tanítók, kik 1912. július 7. előtt megnősültek, vagy anyjukkal, vagy nővérükkel alkalmaztatásuk helyén háztartást rendeztek be. Ezek, amennyiben már 1912. évben besorozottak, a tanfelügyelő bizonyítványával felszerelt kérvényeiket azonnal, az 1913. évben besorozandók pedig a főszorozás alkalmával besoroztatás után a főszolgabíró útján tartoznak a m. kir. honvédelmi miniszterhez benyújtani. A vármegyei közigazgatási bizottság kellő közhírrel vételt közli a községekkel ezen miniszteri rendeletet.

— **A foszfortilalom életbe lépett.** A foszforral való gyújtógyártás tilalmazásáról szóló törvény ez évi január hó elsején életbe lépett. E naptól kezdve foszforral készült kénes gyufát vagy amint a magyar ember nevezi, „masinát“ készíteni nem szabad. Ez évi július elsejétől kezdve pedig még a meglévő készlet elárúsítása is tilos lesz. Ez időtől kezdve tehát a napszámos embernek is úri gyufát kell használni, vagy pedig vissza kell neki térni a régi módi taplóhoz.

— **Szeszes italt tartalmazó zárt palackok hibahatárának felemelése.** A bor-nak zárt palackokban való forgalomba hozatalára országoszte használt és külső mértékekben, — valamint összbonyomásban egyező üvegpalackok nagy része — amint ez különösen a régebbi palackborkészletekre vonatkozólag megállapítást nyert — oly jelentékeny eltéréseket mutat befogadóképesség tekintetében, hogy a kereskedelemügyi miniszternek ez ideig érvényben álló rendelete, amely a zárt boros palackokra nézve megállapított hibahatárt szabályozza, elégtelennek bizonyult. A kereskedelemügyi miniszter ennél fogva új rendeletet adott ki, melynek értelmében büntetés kiszabásának nincsen helye akkor, ha a zárt palackban eladott bor tényleges mennyisége és a palackban jelzett mennyiség közt az eltérés 8 százaléknál nem nagyobb. A hibahatár eddig 4 százalék volt, amelyet a kereskedelemügyi miniszter most ennek kétszeresére emelt fel. Az új rendelet január 1-én lépett hatályba.

— **Az ezüst forint.** Egy paraszttasszony nagy siránkozással futott végig az utcán, a karján bömbölő három esztendősi fiával.

Megállítja az asszonyt egy öreg parasztember:

— Hova szalad azzal a gyerekekkel?

— A doktorhoz.
— Mi a baja?
— Jaj, jaj, — siránkozott az asszony — lenyelt a szerencsétlen egy ezüst forintot. A kezemből kiesett a pénz, a gyerek felkapta és le is nyelte.
— Ne mondja.
— Most a doktorhoz viszem, hogy kivegye belőle, még mielőtt baja lehetne.
Az öreg ember legyintett a kezével.
— Sose vigye azt a doktorhoz — mondta az asszonynak.
— Vigye el az adóhivatalba, ott kiszedik belőle, ha pénz van benne. Belőlem is éppen most várják ki.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

S. L., Helyben. A kérdéses ügyben tegnap eljártunk a községházán, ahol azt a felvilágosítást kaptuk, hogy azért nem lett árlejtés hirdelve a közvágóhid terveire, mert azokat a község teljesen ingyen kapta meg a minisztériumtól, azon csupán apró módosításokat kell eszközölni, ami nem teszi indokolttá a pályázat kiírását.

Horváth Antal könyv- és műnyomdája, Mindszent
Telefon-számunk: 9.

Milliók használják

Köhögés

rekedtség, hurut, elnyálkásodás, görcs és számarköhögés ellen a **KAISER-féle mellkaramellák** a három fenyővel.

6100 közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány orvosoktól és magánosoktól kezességet nyújtanak a biztos hatásról.

Kiváló jó hatású és kellemes ízű bombon. Csomagja 20 és 40 f. Doboza 60 fillér.

Mindszinten kapható:

Katona István gyógyszerárában és **Korom Lajosnál**.

Igen fontos,

hogy egy háznál se hiányozzon a minden külső és belső baj ellen páratlan és csodás hatású törvényesen védett

„Kakuktű Háziszer Sósorszesz“

Hatása soha el nem marad, mert felülmúlja az összes hasonló készítményeket! Készíti:

Tagányi Arthur gyógyszerárára Hódmezővásárhelyen.

Egy üveg ára 40 fillér, nagyobb üveg 1 K

Mindszinten kapható:

Weisz János, Diámant Gyula és Balázs Ferenc urak üzleteiben.

Utánzatoktól óvakodni kell! Csak olyan üveget fogadjon el, melynek címkéjén a „TAGÁNYI“ név olvasható, mert más készítmény értéktelen! 5-12

Friss tormásvirslit minden csütörtökön kapható!
Tiszta kezeléssel asztali bor.

Cukorkák óriási választékban s egyéb fűszercikkek a legolcsóbb napi árban lesznek elárúsítva:

Weisz János fűszerüzletében.

Egy jó családból való fiu tanulónak felvétetik.

Állandóan friss tea-sütemény
ITT A FARSANG!

Mit vigyünk a menyasszonynak?

Ettől a gondtól is megmentett
Vogel Jenő cukrász,
aki a legfinomabb és legszebb
tortákat

már 3 koronától feljebb is készíti.

A n. é. közönség szíves pártfogását kéri
Vogel Jenő cukrász.
(Gémes Lajos úr házában.)

Ugyanott egy jó családból való fiu tanulónak azonnal felvétetik!

Lakodalmakra házi ünnepélyekre

tisztán kezelt jó zamatú

Bort,

saját főzésű igen finom

Pálinkát,

hordós vagy palackos

Sört

nálam vehet a legolcsóbban!

Vig Dániel

pálinkafőzdéje, bor- és szesznyakereskedése

Mindszent, Pallavicini-tér 126. sz.

Lőwy Bernát
kereskedő háza
fele-részben eladó!

Bővebbet a fenti tulajdonosnál.

KÖHÖGÉS

rekedtség és hurut ellen nincs jobb a **RÉTHY-féle pemetefü cukorkánál**

Vásárlásoknál azonban vigyázzunk és hártározottan

RÉTHY-féle kérjünk,

mivel sok haszontalan utánzata van.

Az eredetinek minden egyes dobozán rajta van a Réthy név.

1 doboz ára 60 fillér. :: Nagy doboz 1 korona.

Mindenütt kapható! 5-6

KIADÓ LAKÁS.

A Vasut-utcában levő házamnál egy 2 szobás lakás a hozzátartozókkal, vízvezetékekkel Szent György napra kiadó. Ertekezni lehet: Gyovay István cipész-mesternél. 1-3.

Tóth János világhírű táncmester ma este 7 órakor

Gyovay István vendéglőjében

TÁNC-ISKOLÁT NYIT.

Tanítja az összes legújabb táncokat!

Kiadó üzlethelyiség.

A templom mellett levő házunkban egy üzlethelyiség lakással együtt május hó 1-ére kiadó.

Schenk nővérek.